

MERSİN KONARGÖÇERLERİNİN İNANÇ DÜNYASI

The Belief World of Mersin Nomads

Eylem KARAKUŞ*

Öz

Mersin yöresinde yaşayan konargöçerlerin halk kültürüne ait inanışlara odaklanan ve Aslı Bali tarafından kaleme alınan 471 sayfalık *Mersin Konargöçerlerinin İnanç Dünyası* adlı kitap, 2024 yılı Ocak ayında Paradigma Akademi Yayınları tarafından yayımlanarak okuyuculara sunulmuştur. Halk bilimi içerisinde halk kültürü araştırması yapan yazar, eserinde Mersin iline bağlı Anamur, Aydıncık, Bozyazı, Çamlıyayla, Erdemli, Gülnar, Mut, Silifke, Tarsus ilçeleri ve bu ilçelerin köylerini araştırma alanının kapsamına almıştır. Kitapta Mersin'deki göçebe Türkmen topluluğunun inanç sistemleri ve buna bağlı geleneksel uygulamaları yer almaktadır. Çalışma boyunca eski Türk inançları, İslam öncesi ve sonrası inanç sistemleri ile günümüzdeki uygulamaların etkileşimine odaklanılmaktadır. Araştırmada, totemizm, Şamanizm, Budizm, Manihaizm, Zerdüştlük gibi farklı inanç sistemlerinin izleri incelenmektedir. Gök Tanrı inancı, çeşitli doğaüstü varlıklar, hayvanlar ve bitkilerle ilgili inanışlar detaylı bir şekilde açıklanmaktadır. Bu inanç sistemlerinin günümüzdeki göçebe topluluklar üzerindeki yansımaları ve kültürel devamlılığı incelenmektedir. Bu inceleme yazısında Aslı Bali tarafından kaleme alınan *Mersin Konargöçerlerinin İnanç Dünyası* adlı eser ele alınmıştır.

Anahtar Sözcükler: Aslı Bali, konargöçer, Mersin, inanış, folklor.

ABSTRACT

Focusing on the beliefs of the folk culture of the nomads living in the Mersin region, the 471-page book titled *The Belief World of the Nomads of Mersin*, written by Aslı Bali, was published by Paradigma Publications in January 2024 and presented to readers. The author, who conducts folk culture research within the scope of folklore, included the districts of Anamur, Aydıncık, Bozyazı, Çamlıyayla, Erdemli, Gülnar, Mut, Silifke, Tarsus and the villages of these districts in the scope of his work. The book includes the belief systems and traditional practices of the nomadic Turkmen community in Mersin. Throughout the study, the focus is on the interaction between ancient Turkish beliefs, pre-Islamic and post-Islamic belief systems and current

* Yüksek Lisans Öğrencisi. Mersin Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Mersin/Türkiye. E-posta: eylemkrks2133@gmail.com. ORCID: 0009-0002-9435-1866.

practices. The traces of different belief systems such as totemism, Shamanism, Buddhism, Manichaeism, and Zoroastrianism are examined in the research. Beliefs regarding the Sky God, various supernatural beings, animals and plants are explained in detail. The reflections of these belief systems on today's nomadic communities and their cultural continuity are examined. In this review, the book titled *The Belief World of Mersin Nomads* written by Aslı Bali is introduced.

Keywords: Aslı Bali, nomad, Mersin, belief, folklore.

Bali, Aslı (2024). *Mersin Konargöçerlerinin İnanç Dünyası*. Paradigma Akademi Yayınları, 471 sayfa.

Halk bilimi, halk kültürünü, halkın yaşayış biçimlerini, geleneklerini, göreneklerini, inanışlarını, törenlerini, oyunlarını, müziklerini, yemek kültürünü ve gündelik yaşamın diğer unsurlarını inceleyen bir bilim dalıdır. İçerisinde sözlü ve yazılı halk edebiyatı ürünlerini de barındırır. Halkın yarattığı bu kültürel mirasları sistematik bir şekilde sınıflandırarak kayıt altına alınmasını ve gelecek nesillere aktarılmasını amaçlar. Halk bilimi toplumsal hafızayı korumak ve toplumun kimliğini oluşturan unsurları anlamak için büyük öneme sahiptir. Özellikle halk kültürü araştırmaları, bir toplumun kültürel kimliğini anlamak, bu kimliği korumak ve gelecek nesillere aktarmak için son derece önemlidir. Bu tür araştırmalar, kültürel çeşitliliği, yerel bilgi ve deneyimleri kaydetmek için temel bir araçtır. Aynı zamanda halk kültürünün toplumsal ve kültürel açıdan nasıl evrildiğini anlamamıza da yardımcı olur.

Mersin sahasında yaşayan konargöçerlerin halk kültürüne ait inanışlara odaklanan ve Aslı Bali tarafından kaleme alınan 471 sayfalık *Mersin Konargöçerlerinin İnanç Dünyası* adlı kitap 2024 yılı Ocak ayında Paradigma Akademi Yayınları tarafından yayımlanarak okuyuculara sunulmuştur. Eserde yazar, Mersin iline bağlı Anamur, Aydıncık, Bozyazı, Çamlıyayla, Erdemli, Gülnar, Mut, Silifke, Tarsus ilçeleri ve bu ilçelerin köylerinde halk kültürü araştırmaları yapmıştır. Bali, çalışmasını sözlü kaynak kişilerle yürütmüştür. Yazar, 2010-2015 yılları arasında gözlem ve görüşme yolu ile saha çalışması yapmıştır. Bu kitap 2015 yılında Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalında yazılan *Mersin Konargöçerlerinin Halk Kültüründe İnanışlar ve Bunlara Bağlı Uygulamalar* başlıklı doktora tezinin gözden geçirilmiş ve yeniden düzenlenmiş halidir. Kitapta Mersin'deki göçebe Türkmen topluluğunun inanç sistemleri ve buna bağlı geleneksel uygulamaları yer almaktadır. Çalışma boyunca eski Türk inançları, İslâm öncesi ve sonrası inanç sistemleri ile günümüzdeki uygulamaların etkileşimine odaklanılmaktadır. Araştırmada, totemizm, Şamanizm, Bu-

dizm, Manihaizm, Zerdüştlük gibi farklı inanç sistemlerinin izleri incelenmiş; Gök Tanrı inancı, çeşitli doğaüstü varlıklar, hayvanlar ve bitkilerle ilgili inanışlar detaylı bir şekilde açıklanmıştır. Bu inanç sistemlerinin günümüzdeki göçebe topluluklar üzerindeki yansımaları ve kültürel devamlılığı ele alınmaktadır.

Kitap “Ön Söz”, “Giriş”, “Konargöçerler ve Yaşamları”, “Türk Halk İnançlarına Kaynaklık Etmesi Bağlamında Türklerin Benimsemiş Olduğu İslâmiyet Öncesi İnanç Sistemlerine Teorik Bir Bakış”, “Türk Halk İnançlarına Kaynaklık Etmesi Bağlamında Türk Mitolojisine Teogonik, Kozmogonik, Antropogonik ve Eskatolojik Kültürlere Teorik Bir Bakış”, “Mersin Konargöçerlerinin Halk Kültüründe Geçiş Dönemleriyle İlgili İnanışlar”, “Mersin Konargöçerlerinin Halk Kültüründe Kandiller, Kutsal Aylar, Dini ve Milli Bayramlar, Törenler ve Bunlarla İlgili İnanışlar”, “Mersin Konargöçerlerinin Halk Kültüründe Halk Sağaltmacılığı ve Bununla İlgili İnanışlar”, “Mersin Konargöçerlerinin Halk Kültüründe Çeşitli İnanışlar” olarak yedi bölümden oluşmaktadır. Çalışmanın sonunda “Sonuç”, “Kaynakça”, “Kavramlar Dizini ve Adlar Dizini”, “Fotoğraflar” ve “Harita” yer almaktadır.

Yazar, “Ön Söz” bölümünde insanın inanç ihtiyacını, bu inançların kültür üzerindeki etkinliğini ve özelde Mersin yöresindeki konargöçer toplulukların inanışlarını ele almaktadır. Kitapta insanın hayatına yön veren inançların, değişimlerin bir parçası olduğu vurgulanmış ve bu inançların toplumların geçmişiyle geleceği arasında bir köprü oluşturduğu ifade edilmiştir. Bu bölümde yazar, konargöçerlerin yaşama biçimlerine bağlı olarak kendilerine özgü bir inanış oluşturduklarını belirtmiştir. Kültürün önemli bir unsuru olan inanışların temelinde İslam öncesindeki inançların izlerini taşıdığına dikkat çekmiştir. Yazar, konargöçerlerin kültürel doğasında değişim ve dönüşüm yaşandığını, konargöçer yaşam biçiminin modern kültüre karşı direnemediğini ve birçok kültürel öğenin küreselleşme nedeniyle unutulmaya yüz tuttuğunu belirtmiştir. Bu çalışma, konargöçerlerin yaşam biçimleri ve inanışlarının kayıt altına alınması ve saklanmasıyla önemini ortaya koymaktadır. Böylece Türk dünyasındaki diğer konargöçer topluluklarının anlaşılmasına ve yorumlanmasına katkı sağlanması amaçlanmıştır.

Çalışmanın “Giriş” bölümünde, konargöçer yaşam biçimi tanımlanarak bu toplulukların temel nitelikleri açıklığa kavuşturulmuştur. Konargöçerlik; sabit bir yerleşim birimine bağlı olmaksızın, çadır temelli bir yaşam süren, genellikle akrabalık ilişkileri çerçevesinde örgütlenen ve ekonomik faaliyetlerini büyük ölçüde hayvancılık üzerinden sürdüren topluluklara özgü bir yaşam tarzı olarak tanımlanmıştır. Bu toplulukların, yılın belli dönemlerinde

yaylak ve kışlaklar arasında düzenli bir göç hareketi gerçekleştirdikleri ifade edilmiştir. Metinde “Yörüklük” teriminin konargöçerlikle neredeyse eşanlamli kullanıldığı, ancak aynı zamanda belirli bir Türk grubunu tanımlamak için de kullanıldığı vurgulanmıştır. Çalışma kapsamında “konargöçer” terimi, hayatının bir döneminde bu yaşam biçimini benimsemiş olan tüm Türk topluluklarını kapsayacak şekilde geniş bir anlamda ele alınmıştır. Konargöçerlik, Türklerin tarihsel süreçte uzun yıllar boyunca sürdürdüğü ve zamanla yerleşik yaşama geçişle birlikte azalmaya yüz tutmuş bir yaşam tarzı olarak değerlendirilmiştir. Günümüzde bu yaşam biçimi, sınırlı da olsa varlığını sürdüren bireyler aracılığıyla özellikle Mersin çevresinde gözlemlenebilmektedir. Çalışma, bu kültürü halen sürdüren ya da geçmişte yaşamış ve inanç unsurlarına ilişkin bilgi aktarabilecek bireylerle sınırlı tutulmuştur. Tamamen yerleşik hayata geçmiş ve göçebe geçmişiyile bağlarını yitirmiş bireyler ise araştırma kapsamı dışında bırakılmıştır. Mersin yöresinde konargöçerliği sürdüren grupların zaman içinde geleneksel unsurlar –örneğin kıl çadır ya da deve göçü– bakımından değişime uğradığı, buna karşın inanç unsurlarını belirli ölçüde muhafaza ettikleri belirtilmiştir. Bu inançların kaybolmadan belgelenmesinin ve gelecek kuşaklara aktarılmasının kültürel süreklilik açısından taşıdığı önem özellikle vurgulanmıştır.

Konargöçerler ve Yaşamları” adlı birinci bölüm, altı alt başlığa ayrılmıştır: “Konargöçerlerle İlgili Bazı Terimler”, “Konargöçerlerin Tarihi”, “Konargöçerlerin Kökeni”, “Konargöçerlerin İskânı”, “Konargöçerlerde Sosyal Yaşam” ve “Konargöçerlerde Ekonomik Yaşam”. Bu bölümde, “Türkmen, Yörük, konargöçer” terimleri arasındaki ilişkiler ve bu terimlerin farklı kullanımları incelenmektedir. Konargöçerlikten kısmen çıkmış, yarı yerleşik toplulukların kışları köylerinde yaşayıp yazları yaylalara çıktıkları belirtilir. Ayrıca, konargöçer toplulukların kendi içindeki adlandırmalarda (oymak, aşiret, boy, kabile, oba, sülale, aile) görülen anlam karmaşası ele alınmaktadır. Türklerde göçebelik ve konargöçerlik yaşam tarzı, tarihsel bağlamda değerlendirilmiş; Orta Asya bozkırlarında yaşayan Türk topluluklarının, coğrafi çevreye uyum sağlayarak hayvancılığa dayalı bir göçebe yaşam sürdürdükleri ifade edilmiştir. Oğuzların 9. yüzyıldaki göçlerinin, siyasi çekişmeler ve Kıpçak baskısıyla ilişkili olduğu vurgulanmaktadır. Osmanlı döneminde konargöçerlerin yaylak ve kışlak hayatı sürdürdükleri, yerleşik halkla ekonomik bir bütünlük oluşturdukları anlatılmaktadır. Konargöçerlerin çoğunlukla Oğuz kökenli oldukları ve Anadolu’ya genellikle 24 Oğuz boyu esas alınarak yerleştirildikleri ifade edilmiştir. Ancak bu görüşe katılmayan bazı araştırmacıların da olduğu belirtilmiştir. Devletin iskân politikaları ve konargöçerlerin

yerleşik hayata geçiş süreci anlatılırken; ekonomik sıkıntılar, artan vergiler ve savaşların bu politikaları etkilediği vurgulanmaktadır. Meraların tarıma açılması, hayvancılığın zorlaşması ve köy ya da şehir yaşamına duyulan ilginin artması, yerleşik hayata geçiş hızlandıran faktörler arasında sayılmıştır. Konargöçerlerin sosyal yaşamlarının geleneksel kültürel öğeleri koruduğu ancak son yıllarda hızlı bir değişim sürecine girdiği ifade edilmektedir. Aşiret yapısının toplumsal yapının temelini oluşturduğu, kan bağı ve akrabalık ilişkilerinin önemli bir rol oynadığı vurgulanmıştır. Kadınların özgür olduğu, haremlik-selamlık uygulamasının bulunmadığı da belirtilmiştir. Ayrıca konargöçerlerin mutfak kültürü, giyim tarzı ve günlük yaşam pratiklerine dair bilgilere yer verilmiştir. Temel geçim kaynaklarının hayvancılık olduğu, bunun yanında dokumacılık, süt ürünleri üretimi gibi ekonomik faaliyetlerde de bulundukları ifade edilmiştir. Yazar bu bölümde, konargöçerlerin kim olduklarına, tarihsel gelişimlerine, toplumsal yapılarına, yerleşik yaşama geçiş nedenlerine ve ekonomik faaliyetlerine dair temel bilgiler sunmuştur.

“Türk Halk İnançlarına Kaynaklık Etmesi Bağlamında Türklerin Benimsemiş Olduğu İslâmiyet Öncesi İnanç Sistemlerine Teorik Bir Bakış” adlı ikinci bölümde; animizm, totemizm, Şamanizm, Budizm, Manihaizm ve Zerdüştlük gibi Türklerin İslam öncesi din ve inanç sistemleri teorik bir bakış açısıyla ele alınarak bu din ve inançların Türk halk inançlarına nasıl kaynaklık ettiği incelenir.

“Türk Halk İnançlarına Kaynaklık Etmesi Bağlamında Türk Mitolojisine Teogonik, Kozmogonik, Antropogonik ve Eskatolojik Kültürel Teorik Bir Bakış” adlı üçüncü bölümde; “Tengri, Türk Tengrisi, Gök Tanrı Kültü”, “Tabiat Kültürleri”, “Kişioğlu, Atalar Kültürleri”, “Ev ve Ocak Kültü” olmak üzere dört alt başlığa ayrılarak kültürler detaylıca incelenir. Bu kültürlerin Türk halk inançlarına nasıl kaynaklık ettiği açıklanır.

“Mersin Konargöçerlerinin Halk Kültüründe Geçiş Dönemleriyle İlgili İnanışlar” adlı dördüncü bölümde “Doğum ile İlgili Halk İnanışları”, “Sünnet ile İlgili Halk İnanışları”, “Asker Gönderme/Karşılama ile İlgili Halk İnanışları”, “Evlenme ile İlgili Halk İnanışları”, “Hacı Gönderme/Karşılama ile İlgili Halk İnanışları”, “Ölüm ile İlgili Halk İnanışları” olarak altı alt başlıkta konargöçerlerin hayatındaki önemli geçiş dönemlerini ve bu dönemlere eşlik eden halk inanışları incelenmiştir. Bu inanışların, eski Türk kültürü, İslam öncesi inanç sistemleri ve İslam dininin etkilerinin harmanlanmasıyla ortaya çıktığı belirtilir. Doğum ile ilgili halk inanışlarında, doğum öncesi, doğum sırası ve doğum sonrası dönemlerde görülen inanışlar ele alınır. Sünnet ile ilgili halk

inanişlarında, erkek çocukların sünnet törenleri ve bu törenlere eşlik eden inanişlar değerdendirilmiştir. Akabinde askere gitme ve dönme süreçlerinde uygulanan gelenek ve inanişlar incelenir. Sonra evlilik öncesi, düşün ve evlilik sonrası süreçlerde görülen inanişlar ve uygulamalar ele alınır. Ardından hacca gitme ve dönme süreçlerinde uygulanan gelenek ve inanişlara yer verilir. Son olarak da ölüm belirtileri, ölüm anı ve ölüm sonrası uygulamalar incelenir. Bu bölüm, Mersin konargöçerlerinin geçiş dönemlerine dair inanişlarını ve uygulamalarını genel hatlarıyla sunmaktadır. Bu inanişların, konargöçerlerin kültürel kimliklerini ve sosyal yapılarını yansıttığı görülmektedir.

“Mersin Konargöçerlerinin Halk Kültüründe Kandiller, Kutsal Aylar, Dini ve Milli Bayramlar, Törenler ve Bunlarla İlgili Inanişlar” adlı beşinci bölümde; “Kutlama Törenleri ile İlgili Halk Inanişları”, “Bereket Törenleri ile İlgili Halk Inanişları”, “Hayvancılığa Bağlı Törenler ile İlgili Halk Inanişları”, “Mevsimlik Törenler ile İlgili Halk Inanişları” olarak dört alt başlıkta Mersin konargöçerlerinin halk kültüründe törenler ve inanişlar incelenmektedir. Bu bölümde genel olarak, Mersin konargöçerlerinin kültürel yaşamında törenlerin ve inanişların ne kadar önemli olduğu, bu törenlerin hem dini hem de geleneksel unsurları bir arada barındırdığı vurgulanmaktadır. Törenler aracılığıyla sosyal bağların güçlendiği, ortak değerlerin pekiştirildiği ve toplumsal kimliğin korunduğu ifade edilmektedir.

“Mersin Konargöçerlerinin Halk Kültüründe Halk Sağaltmacılığı ve Bununla İlgili Inanişlar” adlı altıncı bölümde; “Halk Hekimliği Uygulamaları ve Bunlarla İlgili Inanişlar”, “Halk Veterinerliği Uygulamaları ve Bunlarla İlgili Inanişlar” olmak üzere iki alt başlık yer almaktadır. Halk hekimliği uygulamaları ve bunlarla ilgili inanişlarda, konargöçerlerin modern tıba başvurmadığı veya başvurmak istemediği durumlarda uyguladıkları tedavi yöntemleri ele alınmaktadır. Tedavi yöntemleri üç ana başlıkta sınıflandırılmıştır. Bunlar çeşitli otlar, kökler ve kocakarı ilaçları ile yapılan tedaviler, dinî ve büyüsel nitelikli tedaviler (hocalar, üfürükçüler, okuyucular tarafından yapılan uygulamalar), gerçekçi nitelik taşıyan tedavilerdir. Halk veterinerliği uygulamaları ve bunlarla ilgili inanişlarda hayvan hastalıklarının tedavisinde kullanılan yöntemler anlatılmaktadır. Bu bölümde, Mersin konargöçerlerinin hem kendilerinin hem de hayvanlarının sağlığını korumak için başvurdukları geleneksel yöntemler ve inanişlar detaylı bir şekilde incelenmektedir. Halk hekimliği ve veterinerliği uygulamalarının kültürel ve inançsal değerlerle iç içe geçtiği, bu uygulamaların toplumun yaşam tarzı ve ihtiyaçları doğrultusunda şekillendiği vurgulanmaktadır.

“Mersin Konargöçerlerinin Halk Kültüründe Çeşitli İnanışlar” adlı yedinci bölümde gökyüzü ve tabiat olayları, yeryüzü, ev ve ev eşyaları, insan ve insan vücudu, rüya, misafir, fal, büyü, nazar, bolluk ve bereket, uğur ve uğursuzluk, zaman, sayılar, cansız varlıklar, tabiatüstü varlıklar, meteoroloji, dua ve beddua, yatır ve ziyaret yerleri olmak üzere çeşitli inanışlar 18 alt başlıkta incelenmiştir. Bu bölüm, eserin en kapsamlı bölümüdür. Gök Tanrı inancı ile güneş, ay ve yıldızlar gibi gök cisimlerine yönelik inanışlara yer verilmiştir. Rüzgâr, fırtına, gök gürültüsü ve gökkuşağı gibi tabiat olaylarının konargöçerlerin inanç dünyasındaki yeri detaylandırılmıştır. İnsan davranışları ve vücut özelliklerine dair inançlar, fal bakma yöntemleri ve bunların amaçları, büyü yapma ve büyüden korunma yolları, muska ve tutsüleme gibi uygulamalara da örneklerle değinilmiştir. Bolluk ve bereketin artması amacıyla gerçekleştirilen pratikler, çeşitli inançlarla birlikte sunulmuştur. Cansız nesnelere atfedilen ruhsal anlamlar ve bu nesnelerle ilgili inançlar açıklanmış; iyeler ve cinler gibi doğaüstü varlıklara dair inanışlar ile bu varlıklara yönelik uygulamalara yer verilmiştir. Hava olaylarının halk arasında nasıl yorumlandığı da örneklerle aktarılmıştır. Genel olarak bu bölümde, Mersin konargöçerlerinin yaşamının hemen her alanında etkili olan inanç ve uygulamalar ayrıntılı biçimde ortaya konmuştur. Söz konusu inanışların hem eski Türk inanç sistemlerinden hem de İslami gelenekten izler taşıdığı, bu yönüyle konargöçerlerin kültürel kimliğinin önemli bir parçasını oluşturduğu vurgulanmaktadır.

Kitabın sonuç bölümünde, Mersin’de yaşayan konargöçer topluluklarının inanç dünyası derinlemesine ele alınmakta ve bu topluluğun kültürel kimliğini ve yaşam biçimini anlamaya yönelik önemli çıkarımlar sunulmaktadır. Yazar, Mersin konargöçerlerinin inanç dünyasının ne denli zengin ve çok katmanlı olduğunu açık biçimde ortaya koymaktadır. Geleneksel inanışların yanı sıra İslami unsurların ve modern yaşamın etkilerini de barındıran bu inanç sistemi, konargöçer kültürel kimliğinin ayrılmaz bir parçasıdır. Çalışma, kültürel dönüşüm sürecinde geleneksel inançların nasıl biçim değiştirdiğini ve bu dönüşümün topluluğun günlük yaşamına nasıl yansıdığını anlamak açısından önemli bir kaynak niteliğindedir. Modernleşme süreciyle birlikte inançların geçirdiği değişim, dikkatle gözlemlenmiş ve sistematik biçimde analiz edilmiştir. Yazar, belirlenen amaç doğrultusunda akademik beklentileri karşılayacak düzeyde bilgi sunmakta; aynı zamanda kullandığı dil, hedef kitlenin anlayabileceği ölçüde sade fakat bilimsel bir çerçevede kalmaktadır. Yararlanılan sözlü ve yazılı kaynakların hem nitelik hem içerikle kurduğu uyum dikkate değerdir. Kitabın sonunda yer alan kavram dizini,

yerel kelimeler sözlüğü, fotoğraflar ve harita gibi ek materyaller ise okuyucunun içeriğe hızlı ve etkili bir şekilde ulaşmasını sağlamaktadır. Bu yönüyle eser, hem akademik hem de halk kültürü araştırmalarına ilgi duyan okuyucular için işlevsel bir başvuru kaynağıdır.

Aslı Bali'nin eseri, kökleri toprağa değil, gökyüzüne uzanan bir kültürün inanç zenginliğini gün yüzüne çıkaran çok değerli bir yapıttır. Yazarın daha önceki çalışmaları incelendiğinde halk bilimi ve halk edebiyatı ile ilgili çalışmalar yaptığı görülür. Bu eserinde de alana olan hâkimiyetini yetkin bir şekilde okuyucularına sunmaktadır. Bu eser, yalnızca bir toplumun ritüellerini değil, onların doğayla, evrenle ve kendi iç dünyalarıyla kurduğu derin bağları inceliklerle işlemiştir. Bali'nin kalemi, her satırında bir konargöçerin izini sürercesine, okuyucuyu bozkırın uçsuz bucaksız ufuklarına götürür. İnançların insan ruhunda bıraktığı izler, bu eserde berrak bir pınar gibi akar-ken, okuyucuya hem bir bilgi hazinesi hem de duygu dolu bir keşif sunmuştur. Kökleri kadim, ruhu özgür bir dünyanın kapılarını aralayan bu çalışma, bilimsel derinliğiyle olduğu kadar, edebi zarafetiyle de derin ve etkileyici bir iz bırakmaktadır.

Kaynakça

Bali, Aslı (2024). *Mersin Konargöçerlerinin İnanç Dünyası*. Paradigma Akademi Yayınları.

“COPE-Dergi Editörleri İçin Davranış Kuralları ve En İyi Uygulama İlkeleri” çerçevesinde aşağıdaki beyanlara yer verilmiştir:

Etik Kurul Belgesi: Bu çalışma için etik kurul belgesi gerekmemektedir.

Çıkar Çatışması Beyanı: Bu makalenin araştırması, yazarlığı veya yayınlanmasıyla ilgili olarak yazarın potansiyel bir çıkar çatışması yoktur.

The following statements are made in the framework of “COPE-Code of Conduct and Best Practices Guidelines for Journal Editors”:

Ethics Committee Approval: Ethics committee approval is not required for this study.

Declaration of Conflicting Interests: The author has no potential conflict of interest regarding research, authorship or publication of this article.